

**EPLÉNY KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Szám: EPL/13-2/2024.

Előterjesztés

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

**2024. február 21-i
ülésére**

Tárgy: A közművelődési alapszolgáltatás megszervezéséhez kapcsolódó éves szolgáltatási terv jóváhagyása

Előterjesztő: Fiskál János polgármester

Előterjesztés tartalma: határozati javaslat

Szavazás módja: egyszerű többség

Az előterjesztés előkészítésében részt vett: Tarné Jámbor Anita falugondnok

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

dr. Horváth Fruzsina
csoportvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) kimondja, hogy a közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása pedig közcél. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja, valamint a Kultv. alapján, a települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása. Ezt a feladatát a települési önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások megszervezésével, a meghatározott pénzügyi támogatás (Kultv. 80. §) biztosításával, valamint a helyi lakossági képviseletének biztosítása révén (Kultv. 82-83. §) látja el.

A Kultv. 76. § (3) bekezdésében meghatározott hét közművelődési alapszolgáltatás a következő:

- a) a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása;
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése;
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása;
- d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása;
- e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása;
- f) tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek biztosítása;
- g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Minden települési önkormányzat kötelező feladata a Kultv. 76. § (4) bekezdés szerint a (3) bekezdés a) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezése. Ennek keretében helyszínt biztosítani a művelődő közösségeknek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenységük végzésére, a művelődő közösség számára bemutatkozási lehetőségeket teremteni, valamint fórumot szervezni a művelődő közösségek vezetőinek részvételével, ahol a művelődő közösségek megfogalmazhatják a feladatellátással kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat.

A Kultv. továbbá meghatározza a közművelődési intézmények típusait, az intézménytípusok szerinti tevékenységi köröket, tárgyi és személyi feltételeket, vezetői követelményeket és a lehetséges intézményi elnevezéseket.

A Kultv. 76. § (5)-(7) bekezdése lakosságszám szerint határozza meg, hogy hány közművelődési alapszolgáltatást kötelező az önkormányzatnak ellátni. Például, az 1000 fő lakosságszám feletti településeken a kötelező alapszolgáltatáson túl, legalább egy további közművelődési alapszolgáltatást kell megszervezni. A Kultv. 77-78. §-ai részletezik a közösségi szintér és a közművelődési intézmény típusokat és azok elnevezésére vonatkozó szabályokat.

Eplényben, mint 1000 fő alatti településen az önkormányzat közösségi szintér működtetésére és a Kultv. 76. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott közművelődési alapszolgáltatás megszervezésére kötelezett.

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a közművelődési feladatok ellátásáról szóló 10/2018. (X. 31.) önkormányzati rendeletében a közművelődési feladatának teljesítése érdekében, az alábbi közművelődési alapszolgáltatásokat biztosítását vállalta:

- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- d) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása.

A közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 3. § (1) bekezdése szerint, az önkormányzat, mint feladatellátó az általa nyújtott közművelődési alapszolgáltatás megszervezéséhez éves szolgáltatási tervet készít a tárgyév március 1-jéig.

A helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat a közművelődési alapszolgáltatások megszervezéséhez készített szolgáltatási tervet a tárgyév március 1. napjáig fogadja el, amelyet a fenntartó jóváhagyását követő 15. napon belül közzé kell tenni a közösségi színtérben.

Az éves szolgáltatási tervnek tartalmaznia kell a biztosított közművelődési alapszolgáltatások keretében tervezett közösségi programok, tevékenységek és folyamatok (a továbbiakban együtt: közösségi tevékenység) megnevezését; a közösségi tevékenység céljának rövid leírását, az egyes közösségi tevékenységek közművelődési alapszolgáltatásokba való besorolását azzal, hogy minden egyes közösségi tevékenység csak egy alapszolgáltatásba sorolható be; a közösségi tevékenység rendszerességét vagy tervezett időpontját és a résztvevők tervezett számát; a helyi lakosság közösségi tevékenységek megtervezésében, megvalósításában és értékelésében való részvételének módjait.

Az éves szolgáltatási terv a helyi lakosság és annak önszerveződő közösségei érdeklődésén, igényein és szükségletein alapul, azt a feladatellátó a helyi lakosság és annak önszerveződő közösségei, valamint – ha az adott településen működik – a Közművelődési Kerekasztal bevonásával készíti elő.

A feladatellátó (önkormányzat) határozza meg, hogy az adott közművelődési alapszolgáltatáson belül mely szakmai feladatokat milyen módon és mértékben látja el.

A szolgáltatási terv naptári évre készül. A szolgáltatási terv kitöltésével kapcsolatban követelmény a valósághűség, a hitelesség, a megalapozottság, a szakszerűség, a megbízhatóság, a teljes körűség. A szolgáltatási terv közművelődési alapszolgáltatásként és/vagy tételenként veszi számba a megvalósítás forrásszükségletét és forrásösszetételét pénzforgalmi szemléletben.

A szolgáltatási terv a feladatfinanszírozás felhasználásának előzetes terve és az elszámolás igazoló dokumentuma.

Az EMMI rendelet 4. § alapján, a közművelődési alapszolgáltatások megszervezésének helyszínén vagy a közművelődési intézményben és közösségi színtérben biztosítani kell

- a) legalább egy, legalább 25 fő befogadására, közösségi események, rendezvények, tanácskozások, képzések megtartására egyaránt alkalmas többfunkciós helyiséget,
- b) az a) pontban meghatározott helyiség méretének és funkciójának megfelelő számú asztalt és széket,
- c) polcrendszert, amely lehetővé teszi dokumentumok (könyvek, folyóiratok, szórólapok stb.) elhelyezését,
- d) legalább 1 db bemutatók, előadások megtartására alkalmas prezentációs eszközt,
- e) legalább 1 db audiovizuális anyagok lejátszására alkalmas eszközt,
- f) legalább 1 db számítógépet, illetve korlátozás- és térítésmentesen igénybe vehető internet kapcsolatot.

Az Eplényi Integrált Községi Szolgáltató Tér (8413 Eplény, Veszprémi utca 68.), mint közösségi színtér tárgyi feltételei nemcsak a közösségi színtérre, hanem akár egy művelődési házra (közművelődési intézményre) vonatkozóan előírt feltételeknek is megfelelne.

Az EMMI rendelet 12. § (1) bekezdés szerint a közösségi színtérben a feladatellátó a közművelődési alapszolgáltatások zavartalan biztosítása érdekében legalább egy, legalább középfokú közművelődési szakképzettséggel (szakképesítéssel) rendelkező szakembert foglalkoztat.

A (2) bekezdés szerint a közösségi színtér nyitvatartási idejét a közösségi színtérnek helyet adó épületben ki kell függeszteni. A közösségi színtér – illeszkedve a közösségi kezdeményezésekhez – legalább a hét három napján, legalább napi 4 órában nyitva tart, melyből legalább egy napnak szabadnapra vagy munkaszüneti napra kell esnie, továbbá legalább a hét egy napján magába kell foglalnia a 16.00-19.00 óra közötti időszakot.

A (3) bekezdés szerint a kifüggesztett nyitvatartástól eltérni évente legfeljebb három hónap időtartamban lehet úgy, hogy a feladatellátó az eltérést legalább egy hónappal megelőzően a közösségi színtérnek helyet adó épületben közzéteszi.

Az EMMI rendelet 12. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek jelenleg nem felelünk meg, emiatt veszek részt a felsőfokú közművelődési szakember képzésben, amelynek záróvizsgálata május 6-án lesz. Ezen felül a közösségi színtér megfelel minden más jogszabályi előírásoknak.

A közösségi színtérben jelenleg rendelkezésre álló feltételeket (személyi, tárgyi, pénzügyi stb.), a 2024. januári képviselő-testületi ülésen, az IKSZT 2023. évi tapasztalatról szóló beszámolóban részletezve bemutattam, így azt itt most nem ismételtem meg.

Célom, a képzés sikeres abszolválását követően, a marketingszemléletű közművelődés megteremtése, továbbá a képzésen tanultakat, az ott szerzett tapasztalatokat, az új kapcsolatok révén kapott ötleteket a minőségi közművelődés és közösségépítés fejlesztésére, a helyi lakosság és a civil szervezetek számára átadni, új együttműködések, közösségi programok generálásával segíteni a kultúra iránti érdeklődés fokozását, a látens igények felszínre hozását.

A cél megvalósítása érdekében a meglévő kommunikációs csatornákat is fejleszteni kell, az online világ térhódításának hasznos és káros hatásainak figyelembevételével. A hatékony marketing alkalmazása érdekében szükséges: a tájékoztatók színesítése, feldobása képekkel, elektronikus felületen rövid spotokkal, a személyes megkeresések, települési kulcsszerepet betöltő személyek bevonása a tájékoztatásba.

A programokba nagyobb hangsúllyal kell beépíteni a helyi értékek bemutatását. Az ünnepi megemlékezéseket, az igény és a fogadókészség esetén, ismét fel lehet éleszteni.

A közművelődés iránti érdeklődés fokozására a sportban rejlő lehetőségeket fel kell tárni, és be kell építeni a programokba.

További önszerveződő klubok, szakkörök létrejöttét elő kell segíteni, a fejlődésükhöz szükséges feltételek biztosításával és a fejlesztésekben támogatni kell őket.

A legtöbb kistélepülésen, de még a nagyobb települések esetében is, jelentős kihívás elé állítja a közművelődés szervezőket – a korlátozott forrásokon felül, az online világ térhódítása, a fesztiválok és városi programok elszívó hatása, az érdektelenség fokozódása és főleg az aktív korosztály passzivitása miatt – a minőségi közművelődés elérése, tartós fenntartása vagy fejlesztése, de önmagában csak az ez iránti igény fokozása is.

Önzetlen, aktív civil szerepvállalás nélkül ezen eredményesen és tartósan akár csak változtatni is nagyon nehéz feladat lesz.

Rendszeresen véleményt alkotó (általában csak negatív módon kritizáló), megmondó emberek (kimondhatjuk nyíltan, hogy a közösségi szellemet gyengítők) mindig voltak, de a közösségért igazán jó szándékkal, önzetlenül tenni is akarók sajnos egyre kevesebben vannak, részben az előbb említettek miatt. Ahhoz, hogy érdemi, pozitív változást lehessen elérni, előbb szembe kell nézni ezzel a problémával és ezt ellensúlyozni kell új megoldásokkal, eszközökkel.

A közösségi színtér továbbra is igénybe vehető fórumokra, továbbképzésekre, vásárokra, családi és céges rendezvényekre bérleti díj ellenében, amely némi bevételi forrást jelent a fenntartáshoz.

A közművelődési programjaink megvalósításához – kiegészítő forrásként – a pályázati támogatásaink eddig LEADER, TÁMOP, Nemzeti Kulturális Alap (NKA) és Nemzeti Közművelődési Intézet (NMI) által kiírt pályázatokból származtak.

A jövőben ezeken felül a Bethlen Gábor Alapkezelő, Csoóri Sándor Program, Déryné Program, ASzakkör pályázati felhívások adta lehetőségeket is igénybe vesszük.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Eplény, 2024. február 19.

Fiskál János

HATÁROZATI JAVASLAT

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének **.../2024. (II. 21.) határozata**

a közművelődési alapszolgáltatás megszervezéséhez kapcsolódó éves szolgáltatási terv jóváhagyásáról

Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta „A közművelődési alapszolgáltatás megszervezéséhez kapcsolódó éves szolgáltatási terv jóváhagyása” című előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

1. Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2024. évi közművelődési alapszolgáltatás megszervezéséhez kapcsolódó éves szolgáltatási tervet jóváhagyja, a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal.
2. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az elfogadott éves szolgáltatási tervet a közösségi színtérben tegye közzé.

Felelős: Fiskál János polgármester

Határidő: 2. pont: 2024. március 7.

Eplény, 2024. február 21.

Fiskál János s.k.
polgármester

dr. Dancs Judit s.k.
jegyző